

30.12.2014 р.

Типові підходи до розробки індикаторів виконання

**завдань та заходів Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційної стратегії)
на 2015 – 2017 роки**

Підготовлено Іваном Сікорою за участі експертів Фундації «Відкрите суспільство» на основі авторських методичних напрацювань для розробки Кабінетом Міністрів України державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні на 2014-2017 роки.

Фундація «Відкрите суспільство» координує допомогу уряду України в розробці державної антикорупційної програми від антикорупційної групи Реанімаційного пакету реформ.

Типові підходи до розробки індикаторів, результативних показників Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні дадуть змогу, після їх обговорення та уточнення, деталізувати їх у відповідності до кожного із завдань та заходів Програми.

Індикатори виконання програми завдань та заходів Державної програми щодо реалізації засад державної антикорупційної політики в Україні (далі – Програма) мають складатися із **сукупності чотирьох результативних показників** (витрат, продукту, ефективності, якості) згідно вимог Закон України від 18.03.2004 року № 1621-IV "Про державні цільові програми" <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1621-15>, Порядку розроблення та виконання державних цільових програм <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/106-2007-%D0%BF>, та Наказу Мінфіну від 10.12.2010 N 1536 Про результативні показники бюджетної програми <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1353-10>, Наказу Мінекономіки № 367 від 4.12.2006 щодо Методичних рекомендацій щодо порядку розроблення регіональних цільових програм, моніторингу та звітності про їх виконання http://me.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=92217&cat_id=32854

Згідно статті 3 «Класифікація державних цільових програм» відповідного закону Програму можна віднести за спрямованістю до:

- **економічної** за ознакою ресурсозбереження (збереження бюджетних коштів та ресурсів, які неефективно використовуються внаслідок корупційних практик)
- **соціальної** за ознакою розв'язання проблем підвищення рівня та якості життя, проблем безробіття, посилення соціального захисту населення, поліпшення умов праці, розвиток охорони здоров'я та освіти;
- **правоохоронної** за ознакою спрямовані на забезпечення правоохоронної діяльності, боротьби із злочинністю та державної безпеки.

При формулюванні **показників затрат** необхідно зазначити:

- Обсяг бюджетних коштів, які передбачається витрати для виконання заходів Програми
- Обсяг окладів (ставок) та кількості штатних одиниць інститутів, які будуть залучені до виконання Програми на центральному та місцевому рівнях
- Обсяг робочого часу який буде затрачений службовцями, які будуть залучені до заходів програми

Інші затрати потребують обговорення.

При формулюванні **показників продукту** необхідно зазначити:

- **економічний ефект**, який вдасться отримати завдяки реалізації заходів Програми в частині:
 - вихід на показники **валового внутрішнього продукту** (за паритетом купівельної спроможності) у розрахунку на одну особу, який розраховує Світовий банк, до _____ доларів США (Стратегія 2020 говорить про підвищиться до 16000 доларів США до 2020 року)
 - покращення щороку позицій України на ____ пунктів в рейтингу за глобальним індексом конкурентоспроможності, який розраховує Всесвітній Економічний Форум (WEF)
 - покращення позиції України в інших глобальних рейтингах, які впливають на її інвестиційну привабливість
 - **зменшення частки тіньової економіки** за даними статистики, оцінками міжнародних та незалежних експертів до ____%
 - **зменшення частки тіньової зайнятості** (отримання зарплат «в конвертах», працевлаштування без оформлення правовідносин) до ____% за даними статистики та експертними оцінками
 - **збільшення надходжень до державного та місцевих бюджетів** за рахунок усунення корупційних ризиків та практик, що були виявлені державними контролюючими та правоохоронними органами, громадськістю та отримали суспільний резонанс на ____% щорічно
 - **підвищення економії бюджетних коштів** на ____ % порівняно із аналогічним період минулого року за рахунок усунення корупційних ризиків та практик, що були виявлені державними фінансовими та правоохоронними органами, громадськістю та отримали суспільний резонанс
 - **підвищення надходжень до бюджетів від використання державних ресурсів та ресурсів органів місцевого самоврядування** (земля, майно, робота державних та комунальних підприємств) на ____% щорічно
 - **збільшення обсягу інвестицій** на _____% щорічно в цілому та із країн із не офшорною юрисдикцією на ____%
 - **збільшення частки малого та середнього підприємництва в структурі надходжень бюджетів** на ____% щорічно
 - **збільшення економії бюджетних коштів**, що йдуть на утримання державного та комунального майна
 - зростання **частки конкурентних та прозорих процедур** при продажі та передачі в оренду державного та комунального майна

- **соціальний ефект**, який вдасться отримати завдяки реалізації заходів Програми в частині:
 - покращення щороку на ___ пунктів позицій України за індексом сприйняття корупції, який розраховує Transparency International
 - покращення щороку позицій України на _____ пунктів в рейтингу Світового банку "Doing Business"
 - покращення позицій України на _____ пунктів в інших впливових глобальних рейтингах (перелік потребує обговорення)
 - підвищення довіри до органів влади **за результатами щорічних загальнонаціональних опитувань та незалежних експертних опитувань** на ___% порівняно із аналогічним періодом минулого року та має становити не менше як ___% для Президента України, ___% для голови уряду, ___%, для правоохоронних становитиме ___% (70% у Стратегії 2020), ___% для суду (70% у Стратегії 2020)
 - підвищення відповідальності політичних сил в частині збільшення виконання взятих передвиборчих зобов'язань до ___% на основі **незалежних експертних досліджень**
 - **підвищення участі громадянськості** у підготовці, прийнятті та моніторингу виконання рішень органів державної влади та місцевого самоврядування, **що мають високі корупційні ризики**, що означатиме збільшення на ___% порівняно із аналогічним періодом минулого року значимих для громадян рішень органів влади, які були прийнятті за участі громадськості
 - збільшення кількості та суспільної важливості питань **у сферах із високими корупційними ризиками** (прийняття рішень щодо формування бюджетів та звітування розпорядників бюджетних коштів, прийняття рішень щодо управління державною та комунальною власністю, питання землевідведення, розвитку та забудови територій, доцільності надання пільг та переваг окремим суб'єктам господарювання тощо), які обговорюються органами влади разом із громадянами на ___% порівняно із аналогічним періодом минулого року
 - підвищення **он-лайн доступності публічних послуг для громадян** (частка послуг, які можна отримати он-лайн ___%)
 - **підвищення частки публічних послуг які можна отримати в Центрах надання адміністративних послуг** (___% від всіх публічних послуг окремо для державних та комунальних послуг)
 - **зменшення вартості публічних послуг для бюджетів** на _____% порівняно із аналогічним періодом минулого року
 - 100% інформування на веб-сторінках органів влади про вжиті заходи та усунення на підставі інформації громадськості та контролюючих державних органів **виявлених ознак зловживань та неефективного використання державного та комунального майна**
 - підвищення доступності та повноти відображення публічної інформації на сайтах органів державної влади та органів місцевого самоврядування на підставі незалежних експертних досліджень
 - підвищення доступності інформації про публічні послуги та витрачання бюджетних коштів, зазначення вичерпного перелік отримувачів пільг та переваг суб'єктам господарювання із зазначенням відповідних підстав та соціально-економічного ефекту на веб-сторінках органів влади та в документах, які супроводжують прийняття бюджетів
 - забезпечення 100% **реагування** відповідними структурними підрозділами органів державної влади та місцевого самоврядування за власною ініціативою в частині **ініціювання службових розслідувань за повідомленнями** (матеріалами, статтями), поширеними в засобах масової інформації та в мережі інтернет, **які стосуються ознак**

корупційних ризиків на публічній службі та на службі в органах місцевого самоврядування із публікацією результатів службових розслідувань у розділі «Реагування на критику» на веб-сторінці відповідного органу влади протягом 30 днів з часу появи повідомлення (статті) у засобах масової інформації та в мережі інтернет

- **зменшити термін службового розслідування** (до 30 календарних днів) відповідними структурними підрозділами органів державної влади та місцевого самоврядування за власною ініціативою в частині ініціювання службових розслідувань за повідомленнями, поширеними в засобах масової інформації та в мережі інтернет, які стосуються ознак корупційних ризиків на публічній службі та на службі в органах місцевого самоврядування
- **100% оприлюднювати кількість, тематику та стан реагування щодо всіх повідомлень про факти корупційних правопорушень** на веб-сторінках органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у розділі «Реагування на критику»
- **Забезпечити 100% оприлюднення в повному обсязі проектів нормативно-правових актів, які виносяться на засідання органів державної влади та сесії органів місцевого самоврядування**
- **Забезпечити можливості участі громадян шляхом фізичної присутності та он-лайн спостереження на роботі органів влади** (роботою комітетів та пленарними засіданнями парламенту, комісіями та сесіями місцевих рад)
- **Забезпечення оприлюднення та оновлення інформації не рідше 2 рази на місяць на окремому розділі веб-сторінок органів влади переліку нормативно-правових документів із обмеженим доступом із зазначенням відповідних підстав**
- **100% оприлюднювати суспільно важливу публічну інформацію на веб-сторінках органу влади із акцентом на інформації, що стосується сфер із високими корупційними ризиками (формування бюджетів та використання бюджетних коштів, звіти розпорядників бюджетних коштів, умови і порядок використання об'єктів державної та комунальної власності та земельних ділянок, містобудівну документацію тощо)**
- **100% оприлюднення переліку та умови отримання адміністративних та інших публічних послуг (інформаційних та технологічних карток) на веб-сторінках всіх органів влади**
- **наповнення розділів «Стан протидії корупції» на веб-сторінках органів влади інформацією щодо результатів громадського моніторингу реалізації антикорупційної політики органами влади, що здійснювалася інститутами громадянського суспільства, матеріалами та резолюціями заходів, що проводилися за участі інститутів громадянського суспільства**
- **публічно оприлюднювати звіти органом влади не рідше 1 раз у квартал щодо врахування, часткового врахування чи відхилення рекомендацій, які надійшли від дорадчих органів при органах влади (Громадські ради) та які прийняті на публічних заходах інститутів громадянського суспільства на надані у формі звернення до органу влади**
- **попередження та усунення ознак конфлікту інтересів серед державних службовців та посадовців органів місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад на підставі інформації Міністерства юстиції України, контролюючих та правоохоронних органів, незалежних експертних досліджень та повідомлень в ЗМІ**
- **створення доступного державного інформаційного ресурсу та 100% наповнення деклараціями публічних осіб**
- **забезпечення ____ % проведення перевірок декларацій публічних осіб на підставі результатів оприлюднених в засобах масової інформації та в мережі інтернет повідомлень про ознаки суперечності між задекларованими доходами та витратами, та стилем життя**
- **забезпечення 100% інформування на веб-сторінках органів влади про результати проведення службових перевірок, та вжиті заходи за їх результатами, декларацій публічних осіб на підставі результатів оприлюднених в засобах масової інформації та в мережі інтернет повідомлень про ознаки суперечності між задекларованими доходами та витратами, та стилем життя**

При формулюванні **показника ефективності** необхідним є зазначити витрати ресурсів (людських, часових, матеріальних та фінансових) на одиницю показника продукту (**економність**), відношення максимальної кількості вироблених товарів (виконаних робіт, наданих послуг) до визначеного обсягу фінансових ресурсів (**продуктивність**), досягнення визначеного результату (**результативність**).

При формулюванні **показників ефективності** необхідно зазначити:

- середні витрати в рамках реалізації заходів програми, які впливають на досягнення запланованих індикаторів

Наприклад:

- підвищення рівня задоволення громадян публічними послугами (наприклад, транспортними та дозвільними послугами) завдяки вдосконаленню надання публічних послуг чи проведення громадських слухань та врахування думок громадян за їх результатами
- зростання надходжень коштів до бюджетів, збільшення економії чи попередження неефективного чи нецільового витрачання бюджетних коштів, ресурсів чи активів завдяки забезпеченню оперативного реагування на публікації в ЗМІ та в інтернет виданнях щодо ознак корупційних правопорушень
- підвищення довіри до органів місцевого самоврядування та зменшення кількості конфліктних ситуації при забудові територій завдяки проведенні громадських слухань перед прийняттям рішення щодо землевідведення та надання дозволу на початок будівництва
- збільшення економії бюджетних коштів, що йдуть на утримання державного та комунального майна за рахунок реагування на корупційні ризики
- відсоток фактів конфлікту інтересів, які вдалося попередити завдяки реагуванню на інформацію у відкритих джерелах (ЗМІ, інтернет)

При формулюванні **показника якості** необхідним є зазначити сукупність властивостей, які характеризують досягнуті результати якості створеного продукту, що задовольняють споживача відповідно до їх призначення та **відображають послаблення негативних чи посилення позитивних тенденцій у наданні послуг (виробленні товарів, виконанні робіт)** споживачам за рахунок коштів програми.

При формулюванні **показників якості** необхідно зазначити:

Наприклад:

- відсоток бюджетних коштів, які витрачені за допомогою конкурсних процедур закупівель, що дало змогу взяти у конкурсах більшої кількості суб'єктів підприємницької діяльності або забезпечити меншу вартість послуг чи товарів для громадян при збереженні чи покращенні їх характеристик (наприклад, покращення дорожнього покриття та збільшення гарантійного терміну при тих же витрачених бюджетних коштах
- відсоток суб'єктів підприємницької діяльності, які отримали можливість взяти участь у закупівлях за бюджетні кошти і при цьому надати більшу кількість товарів, робіт чи послуг кращої якості за одні і ті ж отриманні бюджетні кошти
- зменшення кількості конфліктних ситуації при забудові територій завдяки проведенні громадських слухань перед прийняттям рішення щодо громадських слухань перед прийняттям рішення щодо землевідведення та надання дозволу на початок будівництва
- економічний та соціальний ефект отриманий завдяки підвищенню доступності публічних послуг, оприлюдненню проектів рішень органів влади та використанню консультацій із громадянськістю під час підготовки та прийняття рішень органами влади
- збільшити кількість консультацій у сферах із високими корупційними ризиками (прийняття рішень щодо формування бюджетів та звітування розпорядників бюджетних коштів, прийняття рішень щодо управління державною та комунальною власністю, питання розвитку та забудови територій на рівні рішень міськрад, питання виділення земельних ділянок), що дало змогу підвищити надходження до бюджетів та враховувати думку громадськості при прийнятті управлінських рішень
- скорочення терміну, підвищення якості та зменшення витрат отримувачами публічних послуг (наприклад, дозвільних, адміністративних, транспортних тощо)
- підвищення якості обслуговування та задоволеності отримувачів публічних послуг завдяки розміщенню на веб-сторінках інформаційних та технологічних карток публічних послуг, можливості он-лайн доступу до отримання публічних послуг